

Stadsretten. Lad os tage den Lønning, som der gives til første Assessor, han faar en Løn af 3,200 Kr. Han har nu ved sin lange Tjeneste opnaaet et Alderstillæg af 1,600 Kr. og et Lønningstillæg paa 432 Kr. I alt opbeholder denne Embedsmand altsaa en Løn af 5,232 Kr. Man vil se, at det er dog noget mindre end en Hofdame, idet hun har over 400 Kr. mere om Aaret.

Tage vi saa f. Eks. Hofmarskallens Løn, saa har den været meget større, næsten en Ministergage, 11,600 Kr., og han skal have en Pension af 5,800 Kr. De se altsaa, at denne Mand lønnes bedre end de aller-allerfleste af Statens Embedsmænd. Det er, synes jeg, meget rigelige og rundelige Pensioner og Understøttelser, der foreslaas i dette Lovforslag. Naar man sammenligner, hvad Staten ellers yder sine Arbejdere, falder dette meget stærkt i Øjnene. Jeg skal saaledes henlede Opmærksomheden paa, at der paa det foreliggende Finanslovsforslag findes et Forslag om at yde Understøttelse til en Arbejdsmand, der har været ansat ved Frederiksberg Have, men under Udførelsen af sit Arbejde blev ramt i Hovedet af en Træstamme og blev forslaaet saaledes, at han i Fremtiden er uarbejdsdygtig og lider af Besvimelsesanfald. En saadan Mand byder Staten ikke mere end 100 Kr. i Understøttelse om Aaret! Overfor en Hofdame derimod er Staten den flotte og byder altsaa her Pensioner til Beløb paa 3,400 Kr. og derover.

Jeg vil udtale, at vi fra vort Standpunkt aldeles ikke kunne anerkende, at der er nogen som helst Berettigelse til at gennemføre denne Lov; disse Folk have intet som helst Krav paa Statskassen. Naturligvis have de Krav paa at blive understøttede og hjulpe, men det er et Krav, de maa rette til Civillisten, og denne er saa rigelig og rundelig, at den godt har Raad til at understøtte de Folk, som den tager i sin Tjeneste. Naar de blive gamle og udslidte, er det Civillistens moralske Pligt at understøtte og hjælpe dem, og det er en Byrde, som Civillisten ikke har nogen Ret til at vælte over paa Statskassen. Jeg vil derfor foreslaa, at vi stemme imod dette Lovforslag, saaledes at Statskassen skaanes for de store Udgifter, som den herved vilde paadrage sig.

Zahle: Ved Afgørelsen af denne Sag have vi som Grundlag Bestemmelsen i Lov af 5. Januar 1851, der lyder saaledes: „Ved Tronskifte eller ved en af de nuværende Apanagers Ophør bestemmes det

hver Gang ved særlig Lov, hvilke Pensioner Statskassen i den Anledning skal udrede“. Det er ikke noget fuldkomment klart Grundlag. Paa den ene Side vækker det hos Hofembedsmændene en berettiget og begrundet Forventning om i visse Tilfælde at faa en Pension eller Statsunderstøttelse. Paa den anden Side stilles Lovgivningsmagten frit overfor, hvad den i hvert enkelt Tilfælde vil bestemme. Der staar udtrykkeligt, at det bestemmes hver Gang ved særlig Lov, hvilke Pensioner der skal udredes af Statskassen, men naturligvis maa Lovgivningsmagten i hvert enkelt Tilfælde handle under billig Hensyntagen til den Forventning, som denne Lovbestemmelse har vakt hos adskillige private Borgere her i Landet. Derfor maa man efter min Mening paa den ene Side erkende, at nogle Pensioner vil der ganske sikkert være at udrede i Anledning af Tronskiftet — en saadan Forpligtelse paa hviler os i Henhold til Loven af 5. Januar 1851 —, men paa den anden Side er det ret usikkert, i hvilket Omfang disse Pensioner skulle udredes.

Der har, saa vidt jeg ved, ogsaa fra Administrationens Side været nedsat en Kommission til at undersøge hele dette Forhold og til at udarbejde Forslag om, hvilke Hofembedsmænd der skulde have Pension, og i hvilket Omfang der skulde ydes dem Pension. Nu forekommer det mig, at hele Drøftelsen af, hvorvidt denne eller hin Person skal have saa eller saa meget i Pension, egner sig langt mere til Overvejelse i et Udvalg — hvor man ogsaa, hvis jeg har Ret i, at der har været nedsat en Kommission, vil kunne blive bekendt med denne Kommissions Fremgangsmaade, Synspunkter og hele Arbejde —, end til en offentlig Drøftelse her i Salen af disse enkelte Spørgsmaal af personlig Natur. En saadan offentlig Drøftelse vil jo muligvis i sidste Instans ikke kunne undgaas, men jeg synes, at man dog saa længe som muligt skulde undgaa den. Baade dette Hensyn og Hensynet til hele Sagens noget svævende Karakter og den ikke ringe Vigtighed, den dog har, da det jo paa en Maade er Grundlaget for en ny Praksis, vi ere ved at danne, gør, at jeg finder, at hele denne Sag burde overvejes nøje i et Udvalg, og naar Tidspunktet dertil er kommet, vil jeg tillade mig at stille Forslag desangaaende.

Finansministeren (Vilhelm Lassen): Der er ingen Grund til at føre en lang Forhandling om denne Sag. Det ærede